

1893-03-08

þÿ — 3 ½ Î ¼ · · ¼ Î ½ µ À ¯ Ä ¿ Å µ ½ ± Á °

þÿ • Á µ Å ½ · Ä ¹ ° ì Á ì³ Á ± ¼ ¼ ± C o o p 2 0 0 2

Library of Neapolis University Pafos

<http://hdl.handle.net/11728/8557>

Downloaded from HEPHAESTUS Repository, Neapolis University institutional repository

Γεωμια

Νομ. Συμβ.
Wattler Sendau
Φορολογία

Δημ. Έργα
• Οδ. Δεμυο
• Γέφυρες
• Αρδεύσει

Ευρωπαϊκή
προσωπα (κρατίαι)
Κυπρος → Γαλλία
Παιδος ✓

Charles (Χριστιαν)
Μέσα μεσατορασκίμαξες)
Αθηνάϊου

Αιτωλίου (Βιβλ. 2)

Οδός Δεμυο

Νομοθεσία → Λογος Μ. Αρροθι

COOP

Χλωρία

αμπελοφρα

P. Moullier
εμπόρε
φορολογία
πείρασ

Η ΓΝΩΜΗ ΗΜΩΝ
ΕΠΙ ΤΟΥ ΕΝΑΡΚΤΗΡΙΟΥ ΛΟΓΟΥ

Ἐν τῷ τελευταίῳ ἡμῶν φύλλῳ ἐγράψαμεν περὶ τῆς ἐνάρξεως τῶν ἐργασιῶν τῆς Βουλῆς καὶ ἐδημοσιεύσαμεν τὸν ἐναρκτήριον λόγον, δι' οὗ ἡ Α. Ε. ὁ Μ. Ἀρμοστής ἐκήρυξε τὴν ἐναρξιν τῶν ἐργασιῶν τοῦ Συμβουλίου. Ὡς συνέβη καὶ κατὰ τὰ προηγούμενα ἔτη, ὁ ἀνώτατος τῆς Κύπρου ἄρχων περιωρίσθη νὰ εἴπῃ ὁποῖον ὑπῆρξε τὸ ἀποτέλεσμα τῆς ἐσοδείας τῶν κυριωτέρων προϊόντων τῆς νήσου καὶ ν' ἀναγγείλῃ ὅτι διάφορα νομοσχέδια τεθήσονται ἐνώπιον τοῦ συμβουλίου πρὸς ἐπιψήφισιν. Ὅτι οἱ κυβερνήται ἡμῶν ἀνακαλύπτουσι καθ' ἕκαστον ἔτος νέους τρόπους φορολογίας, οὐδεὶς ἀμφιβάλλει· ὅτι τὸ νομοθετικὸν χάος διὰ τῆς κατ' ἔτος ψηφίσεως πολλῶν νομοσχεδίων, σπουδαίως αὐξάνει, οὐδεὶς ἀρνεῖται. Ἄλλ' ὅ,τι ὁ κυπριακὸς λαὸς μετ' ἀγωνίας ἀνέμενε ν' ἀκούσῃ δὲν ἦσαν οὔτε αἱ στατιστικαὶ τῶν δημητριακῶν καὶ λοιπῶν προϊόντων, οὔτε τὰ μνημονευθέντα νομοσχέδια, οὔτε ἡ γονιμότης τοῦ ἐδάφους καὶ ἡ ὑπάρξις μεγάλων τάμιευμάτων ὑπογείων ὑδάτων, οὔτε αἱ δικεβδαιώσεις καὶ ὑποσχέσεις πρὸς ληψὶν πάντος μέτρου τείνοντος εἰς προαγωγὴν τῆς εὐημερίας τῶν κατοίκων, διότι τὰς μὲν δοθείσας πληροφορίας ἐγνώριζε πρὸ πολλοῦ, τῶν δὲ ἀορίστων ὑποσχέσεων καὶ διαβεβαιώσεων τὴν ἀξίαν ἐγνώρισεν ἀπὸ τῆς ἐποχῆς, καθ' ἣν ὁ σὶρ Γάρνερ Γούλσλεϋ ἐν ὀνόματι τῆς Ἀνάσσης διεβεβαίωσεν τοὺς κατοίκους τῆς νήσου, ὅτι οὐδὲν μέτρον τείνον εἰς τὴν ἠθικὴν καὶ ὕλικὴν προαγωγὴν τῆς εὐημερίας τῆς νήσου θέλει παραρῆθῃ.

Ὅτι ὁ κυπριακὸς λαὸς ἀνεμένεν ἐνα-
γωνίως ν' ἀκούσῃ, εἶνε ὅτι, ἡ κυβερνή-
σις τῆς Ἀνάσσης ἀναγκωρίζουσα τὸ ἄ-
δικον τῆς ὑπὸ τῆς νήσου πληρωμῆς τοῦ
ἐπαρτάτου φόρου τῆς ὑποτελείας, ἀπηλ-
λατεν αὐτὴν ταύτης ἢ τοῦλάχιστον τοῦ
μεγαλειτέρου μέρους αὐτῆς, ὅτι, ἐπιθυ-
μοῦσα ν' ἀνακουφίσῃ τὸν λαὸν ἀπὸ τῆς
βαρείας φορολογίας, ὑπὸ τὴν ὁποίαν
στενάζει, ἡλάττω τὸν ἀριθμὸν καὶ τὸ
ποσὸν τῶν ἐπαχθῶν φόρων, ὅτι, ἀνα-
γκωρίζουσα τὴν ἔλλειψιν τῶν γεφυρῶν
καὶ ὁδῶν καὶ τὴν ἀνάγκην τῆς ἐξασφα-
λίσεως τῆς συγκοινωνίας, ἐθεσεν ἐν τῷ
προϋπολογισμῷ, καὶ παρεκάλει τοὺς
βουλευτάς νὰ ψηφίσωσι, σπουδαίον πο-
σὸν ὑπὲρ τῶν δημοσίων ἔργων, ὅτι, μὴ
χρωμένη τῇ συνήθει γλισχρότητι, ἀπέ-
φασισε νὰ ἐξοδεύσῃ ἐξ ἰδίων ὑπὲρ τῶν
ἀρδευτικῶν ἔργων, ὧν ἡ σπουδαιότης
καὶ ἀνάγκη ὁμολογεῖται ὑπὸ πάντων,
ὅτι, λαμβανούσα ὑπ' ὄψει τὴν ἀνικανό-
τητα τῆς ἀστυνομίας, ὅπως ὑπερασπί-
σῃ τὴν ζωὴν καὶ περιουσίαν μας, ἀπέ-
φασισε νὰ ἐπιφέρῃ ριζικὴν μεταρρυθμι-
σιν εἰς τὸ πανταχοῦ μὲν χρησιμώτα-
τον, ἐν Κύπρῳ δὲ ἀχρηστον τοῦτο σῶ-
μα, ὅτι, πεισθεῖσα περὶ τῆς ἀταξίας καὶ
τοῦ χάους ὅπερ βασιλεύει ἐν τῷ κτη-
ματολογικῷ γραφείῳ, ἐλάμβανε μέτρα
ὑπὲρ ταχτοποιήσεως καὶ ριζικῆς με-
ταρρυθμίσεως τοῦ σπουδαιοτάτου τού-
του γραφείου καὶ ὅτι ἐν τέλει ἐγκατα-
λιμπάνουσα τὴν γλισχρότητα διέθετεν
ὀλίγας χιλιάδας λιρῶν ὑπὲρ τῆς δημο-
σίας ἐκπαιδεύσεως, ὑπὲρ τῆς ἑκατοντά-
δες χιλιάδες λιρῶν δαπανῶνται ἐν πάσῃ
πεπολιτισμένη χώρᾳ κατ' ἔτος.

Δυστυχῶς οὐδὲν τῶν ὁσῶν ἀνεμένο-
μεν ν' ἀκούσωμεν ἠκούσαμεν, μεγάλη
δὲ ἀπογοήτευσίς κατέλαβεν ἡμᾶς ἐπι-
τῇ διαψεύσει τῶν ἐλπίδων μας. Ἄλλ'
ὅσῳ πεινχρὸς καὶ ἂν τυγχάνῃ ὁ ἐναρ-
κτῆριος λόγος τοῦ ἀνωτάτου τῆς νήσου
ἄρχοντος, θεωροῦμεν ἀναγκαῖον νὰ ἐξε-
τάσωμεν διὰ βραχείων τὰς ἐν αὐτῷ δια-
λαμβανομένας λεπτομερείας.

ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ COOP 2002

ΕΦΗΜ: Φωνὴ... τ.η.σ... ΗΜΕΡ. 24/2... Μαρτίου 1893
Κύπρου

Τῶν στατιστικῶν, δι' ὧν ἤρξατο τοῦ λόγου ὁ Μέγας Ἀρμωστής ἔλαβον ἤδη γνῶσιν οἱ ἡμέτεροι ἀναγνώσται καὶ θεωροῦμεν περιττὸν νὰ εἰπωμέν τι περὶ αὐτῶν. Μακρὰν μνείαν ποιεῖται ὁ Μέγας Ἀρμωστής περὶ σπουδαίου προ- ὄντος τῆς νήσου, τοῦ αἵνου, ὅπερ δυσ- τυχῶς οὐδόλως ἠθέλησε νὰ προστα- τεύσῃ καὶ νὰ ὑποστηρίξῃ ἢ ἡμετέρα κυβέρνησις. Ἡ ἐκ Γαλλίας πρόσκλη- σις τοῦ κ. Μουλλιερέρ, ὃν ἡ Γαλλία, τὸ ἱπποτικὸν καὶ εὐγενὲς τοῦτο ἔθνος, ὅπερ ἀπολαύει τοσαύτης συμπαθείας οὐχὶ μόνον ἐν Κύπρῳ ἀλλ' ἐν ὅλῃ τῇ Ἀνατολῇ, ἔθεσεν εἰς τὴν διάθεσιν τῆς βρετανικῆς κυβερνήσεως, ἢ ἀνά τὴν νῆσον περιοδεῖα τοῦ σοφοῦ καθηγητοῦ καὶ ἡ πολῦτιμος αὐτοῦ ἔχθεσις ἀποτε- λοσθῆναι βεβαίως ἐν βῆμα πρὸς τὰ πρόσω· ἀλλὰ δυστυχῶς εἶνε τὸ μόνον βῆμα, ὅ- περ ἐγένετο εἰς τὴν εὐθειαν ὁδὸν, πολὺ δὲ φοβούμεθα ἔτι δὲν θὰ συνεχισθῇ, καὶ ὅτι, ἂν οὕτω συμβῇ, οὐδὲν πρακτι- κὸν ὄφελος θὰ προκύψῃ. Ἡ ἔχθεσις τοῦ σοφοῦ καθηγητοῦ, ἀνευ εἰδικῆς καὶ πρακτικῆς διδασκαλίας τῆς μεθόδου τῆς θεραπείας καὶ τοῦ τρόπου τῆς προλή- ψεως τῶν διαφορῶν ἀσθενειῶν, ὅα εἶνε χάρτης ἀγραφὸς διὰ τοὺς ἀμπελοκτη- μόνας, οἵτινες οὐδὲν τῶν ὑποδεικνυομέ- νων μέτρων θὰ δυνηθῶσι νὰ ἐφαρμόσω- σι, διότι οὐδεὶς ὑπάρχει ἐν Κύπρῳ ὁ ἔχων εἰδικὰς γνῶσεις περὶ ἀμπελοργί- ας. Δέον ἔθεν νὰ προσληθῇ ἐν τῇ ὑ- πηρεσίᾳ τῆς κυβερνήσεως ἀνὴρ εἰδικὰς κερτημένος γνῶσεως, ἵνα περιέρχεται τὰ διάφορα μέρη τῆς νήσου καὶ διὰ πρακτικῆς διδασκαλίας διδάσκη τοὺς ἀμπελοργούς τὸν τρόπον τῆς θεραπεί- ας καὶ προλήψεως τῶν διαφορῶν ἀσθε- νειῶν. Τοιοῦτος ὑπάλληλος, εἰδικῶς

σπουδάσας τὴν γεωργίαν, θὰ ἦτο χρησιμώτατος διὰ χώραν ἐξόχως γεωργικὴν, οἷα ἡ Κύπρος, διότι πολυτιμώτατος ὑπηρεσίας θὰ ἠδύνατο νὰ παράσχη καὶ διὰ τὰς δένδρουφυτείας καὶ διὰ τὴν ἐν γένει γεωργίαν· ἀλλ' ὁ τρόπος τῆς θεραπείας καὶ προλήψεως τῶν ἀσθενειῶν τῶν ἀμπελῶν δὲν εἶνε ἡ μόνη ἀνάγκη, καθ' ὅσον ἀρροᾷ τὸ σπουδαῖον τοῦτο προϊόν. Οὐδὲν πρακτικὸν ὄφελος θὰ προκύψῃ διὰ τὴν νήσον, ἐὰν κατορθώσωμεν μὲν ν' ἀποκλείσωμεν τῆς νήσου τὴν φυλλοξήραν καὶ νὰ θεραπεύσωμεν καὶ προλάβωμεν τὰς λοιπὰς ἀσθενείας, δὲν δυνηθῶμεν δὲ νὰ ἐκμάθωμεν τὸν τρόπον τῆς κατασκευῆς τοῦ οἴνου καὶ ἐξακολουθήσωμεν νὰ κατασκευάζωμεν προϊόν, ὅπερ ἄλλοτε μὲν ἀμέσως μετὰ τὴν κατασκευὴν χαλᾶ καὶ ρίπτεται ὡς ἄχρηστον, ἄλλοτε δὲ ἀπολαμβάνει ἀξίας, ἥτις δὲν ἀρκεῖ νὰ καλύψῃ τὰ ἔξοδα τῆς μεταφορᾶς ἐκ τοῦ τόπου τῆς κατασκευῆς εἰς τοὺς τόπους τῆς καταναλώσεως. Δείον ἢ κυβέρνησις νὰ προσλάβῃ εἰδικὸν ὑπάλληλον, ἵνα διδάξῃ τοὺς ἀμπελοφυτοὺς τὴν τελειοποιηθεῖσαν μέθοδον τῆς κατασκευῆς τοῦ οἴνου, ὅπως κατασκευάζεται ἐν τῇ νήσῳ προϊόν, ὅπερ καὶ ἐπὶ πολὺν χρόνον νὰ διατηρῆται καὶ εἰς καλὴν τιμὴν νὰ πωλῆται ἐν ταῖς ξεναῖς ἀγοραῖς. Οὕτω ποιούσα ἡ ἡμετέρα κυβέρνησις, καὶ πατρικὴν μέριμναν ὑπὲρ τῆς εὐημερίας τῶν κατοίκων θὰ δείξῃ καὶ τὸ ἴδιον συμφέρον θὰ ὑπῆρξῃ, διότι, τελειοποιουμένης τῆς κατασκευῆς τοῦ κυπριακοῦ οἴνου, τὸ προϊόν τοῦτο θὰ πωλῆται εἰς πολὺ ὑψηλοτέρας τιμὰς καὶ ἡ κυβέρνησις φυσικῶς τῷ λόγῳ μεγαλύτεραν πρόσοδον θὰ ἔχῃ. Πρὶν μεταδῶμεν εἰς ἄλλο ζήτημα θεωροῦμεν καθήκον μας νὰ ἐπιστήσωμεν τὴν προσοχὴν τῆς κυβερνήσεως ἐπὶ τοῦ ἀδικήματος, ὅπερ καθ' ἕναστον ἔτος γίνεται εἰς τοὺς οἰνοπαραγωγούς διὰ τῆς ὑψηλῆς ἀποκόπης τῶν τιμῶν τοῦ οἴνου ὑπὸ τῶν Ἰθαρῶν Μετσηλησίων, εἰς τὰ ὁποῖα ὑπερτερεῖ τὸ κυβερνητικὸν στοιχείον, καὶ, καίτοι εὐχαριστοὺντες τὴν κυβέρνησιν, διότι ἀναγνωρίζουσα τὸ κατὰ τὸ παρελθὸν ἔτος προσγενομένον

ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ COOP 2002

ΕΦΗΜ: Φωνὴ Τ.Ν.Σ. ΗΜΕΡ. 24/8 Μαρτίου
Κύπρου 1893

αδίκον τοῖς οἰνοπαραγωγοῖς εὐηρεστή-
θη νὰ ἐπιτρέψῃ ἐκπτώσιν 25 ο/ο ἐπι-
τῶν βεβαιώσεων τῶν μαύρων καὶ εὐ-
θρῶν οἴνων τοῦ 1891 ἐν
σμάτι Λεμεσσοῦ, νὰ ἐκφράσωμεν οὐχ
ἥττον τὴν βαθειὰν ἡμῶν ἀπορίαν καὶ
λύπην διὰ τὸ ἀδίκημα, ὅπερ ἐγένετο εἰς
τὰ λοιπὰ διαμερίσματα τῆς νήσου, εἰς
τὰ ὅποια ἀπέκοπησαν ὑψηλότεραι τι-
μαί, διὰ τὴν μὴ ἐφαρμογὴν τοῦ αὐτοῦ
μέτρου τῆς ἐκπτώσεως, ὅπερ δὲν θὰ
διώρθου μὲν ἐλοτελῶς τὸ ἀδίκημα,
ἀλλ' ἐπαισθητῶς θὰ ἡλάττου αὐτό.

Τὸ σύστημα τῆς εἰς εἶδος λήψεως
τῆς δεκάτης εἶνε βεβαίως προτιμότερον
τῆς εἰς χρήματα λήψεως αὐτῆς, ἀλλὰ
φρονούμεν ὅτι δεόν νὰ λαμβάνηται ὑπ'
ὄψει τὸ ἔξοδον τῆς μεταφορᾶς καὶ ἢ νὰ
λαμβάνηται ὑπὸ τῆς κυβερνήσεως ἢ
δεκάτη ἐπὶ τοῦ τόπου τῆς παραγωγῆς
ἢ νὰ πληρώνηται τῷ γεωργῷ τὸ ἔξο-
δον τῆς μεταφορᾶς, ὡς ἐγένετο καὶ ἐπὶ
τῆς προκατόχου κυβερνήσεως.

Εἶνε ἀναμφίρηστον ὅτι ἡ σπουδαιό-
της τῶν ἀρδευτικῶν ἔργων, ἐν χώρᾳ
οἷα ἡ Κύπρος, δὲν δύναται νὰ ἐκτιμη-
θῇ πέραν τοῦ δέοντος καὶ ὅτι τὰ μεγά-
λα ταμιεύματα τῶν ὑπογείων ὑδάτων
χρησιμοποιούμενα δι' ἀρδευτικούς σκο-
ποὺς καὶ τὰ ὄμβρια ταμιευόμενα, θὰ
ἐξυμῶσι τὴν Κύπρον, ἥτις ἔχει με-
γάλην φυσικὴν γονιμότητα ἐδάφους,
εἰς ἐπίγειον παράδεισον. Ἀλλὰ ταῦτα
δὲν δύνανται νὰ κατορθωθῶσι διὰ τινῶν
δεμάτων γινομένων παρὰ τοὺς Στύ-
λους διὰ χρημάτων τῶν πενόμενων
χωρικῶν, καὶ σπουδαῖα ἀρδευτικὰ ἔρ-
γα οὐδέποτε θὰ γείνωσιν ἐν Κύπρῳ,
ἐνὸς ἢ κυβερνήσις τῆς Ἀνάσσης ἀκο-
λουθεῖ τὴν πολιτικὴν τῆς γλισχρότη-
τος καὶ ἀδικίας πρὸς τὸν λαόν, ὃν ἀνέ-
λαβε νὰ κάταστήσῃ ὑπόδειγμα εὐημε-
ρίας ἀνά τὴν Ἀνατολήν.

Δὲν ὑπάρχει ἀμφιβολία, ὅτι εἶνε λίαν ἐπιθυμητὸν ἵνα τὸ διαμέρισμα Πά-
ρου συνδέθῃ μετὰ τοῦ ἐπιλοίπου τῆς
νήσου διὰ λυσιτελοῦς γραμμῆς ὁδῶν
πρὸς συγκοινωνίαν· καὶ ὅτι ὑπάρχει
ἀνάγκη καὶ ἄλλων γραμμῶν συγκοι-
νωσίας, ὥστε αἱ ὁδοὶ μας νὰ παρέχῃσι
τὰ μέσα ἀσφαλοῦς καὶ διηνεκοῦς ἐπι-
κοινωνίας κατὰ πᾶσαν ἐποχὴν καὶ ἐπι-
κρατοῦντος οἰουδήποτε καιροῦ. Ἄλλ'
ἐνόσφ τὸ γλίσχρον ποσὸν τῶν δεκακισ-
χιλίων λιρῶν, ὧν τὸ ἥμισυ μόνον δα-
πανᾶται διὰ δημόσια ἔργα, τίθεται εἰς
τὸν προϋπολογισμὸν καὶ ψηφίζεται, ἡ
νήσος θὰ διατελῇ οὕσα ἐν τῇ αὐτῇ ἐλε-
εινῇ καταστάσει, καθ' ὅσον ἀφορᾷ τὴν
συγκοινωνίαν τῆς νήσου. Δὲν ἐλησμο-
νήσαμεν, ὅτι πρό τινων μηνῶν ἡ σέ-
ρουσα τὸν κ. Χριστιαν ἄμαξα παρεσύρ-
θη ὑπὸ τοῦ χειμάρρου Μονῆς καὶ ὁ ἰδι-
ος μόλις ἐπρόφρασε νὰ ρθᾷ εἰς τὴν
ἔχθην προτοῦ καταρθᾷσιν τὰ ὕδατα
τοῦ κατερχομένου χειμάρρου, καὶ ἐν-
θυμούμεθα καλῶς ὅτι γυνὴ τις ἐξ Ἀ-
θηναίου παρεσύρθη ὑπὸ τοῦ Ἰδαλίου
ποταμοῦ καὶ ἕτερος ὀθωμανὸς ὑπὸ τῶν
ὕδατων τοῦ παρὰ τὸ Μόρφου χειμάρ-
ρου καὶ ἀμρότεροι ἐπνίγησαν. Ταῦτα
καὶ πλεῖστα ἄλλα δυστυχήματα συμ-
βαίνουσι καθ' ἕκαστον ἔτος, διότι ἐν
ὑπάρχουσι γέφυραι. Αἱ ὀλίγισται ὑπάρ-
χουσαι ὁδοὶ, καταγορηστικῶς ὀνομάζον-
ται ἄμαξιται ὁδοὶ, οἷσι: εὐσκόλως δύ-
ναται νὰ διαβῇ τις αὐτὰς δι' ἀμάξης ἐν
καιρῷ χειμῶνος. Ἡ κατάστασις αὐτῆ
δέον νὰ τύγῃ τῆς συντόνου προσοχῆς
τῆς κυβερνήσεως καὶ νὰ ληθῶσι τ'
ἀναγκαῖα μέτρα, ἵνα θεραπευθῇ ἡ με-
γάλη αὕτη ἀνάγκη καὶ νὰ προληφθῶσι
τὰ καθ' ἕκαστον ἔτος λαμβάνοντα χῶ-
ραν δυστυχήματα, ἐνεκὲν τῆς ἐλλείψε-
ως τῶν γεφυρῶν καὶ ὁδῶν.

Σπουδαιας προσοχης χρηζει ο περι
αγοφυλακων νομος του 1891, δεον δε
οι ημετεροι βουλευται να ωσι λιαν
προσεκτικοι και επιφυλακτικοι, όταν
προχρηται να ψηφισωσι νομους επιβάλ-
λοντας βαρη επί της ραχweis του
παρεως προβουλομενου λαου. Δέν
υπερ της ενωσως εν τη νησω μη πα-
ραπονομινας κατα της προσθέτου φο-
ρολογιας ητις προσετέθη δια του νό-
μου τουτου. Νομιζομεν δε αναγκατον,
οσα επιπροσισαζεται αίτησις πρό των
ημετερων αντιπρόσωπων νομοσχέδιον,
τερον μεγαλυτερον απαιτούμενον χρό-
νον γινα η ησωσι καλάς εν αναβάλ-
λυσιν του δια της προσετέθη σύνοδον
αυτου ενωσως την επίψησιν παν-
τομοσχέδιοι του αναντος τα βαρη
του λαου.
Επι παιδειας νομοσχέδιοι δεον να
επισημασθωσι συντόμου προσοχης του
συνταγματου να ληθθη δε ή αναγ-
κασι να γινα εξασφαλισθη ή πλη-
ρωσι του μισθου των δασκαλων, δε-
να εν επαρκη τινα ουνανται
οσα προτεπωσι εν αρμοσει εις
την γαλαξιν να κοσφωσασθω τα
αυτα και να βεβαιωσθω δεον
να βεβαιωσθω και να υποστηρηθω
λαίνοσα εν Κυπρια παιδει-
α και να επιδωθη ησως οδω
μονα υπέρ της δημοτικης, αλλά και
υπερ της μέσης παιδειας. Εινε καθη-
κον της κυβερνησεως να πράξη τουτο
πάσα δε κυβερνησις ης μονος σκοπος
δέν εινε η αμείλιχτος των φόρων εισ-
πραξις, άλλ η υπέρ της ηθικης και υ-
λικης ευημερίας των κατοικων μερι-
μνα, αναγράφει εν τω προυπολογισμω
της σπουδου εν ποσόν υπέρ της παιδειας.
Οσον αφορά τον προυπολογισμόν
της νησου, άκρωσ λυπούμεθα, διότι οι
ημετεροι αντιπρόσωποι δέν δικαιουθνται
να προτεινωσι την αύξησιν των προτει-
νομένων κονδυλιων, κωλυόμενοι υπό
του Διατάγματος, επερ απαγορευει αυ-
τοις πāsαν πρότασιν η νομοσχέδιον δια-
θέτον ολονδηποτε μέρος των προσόδων
της νησου. Ούχ ήττον εμωσ προ-
νοουμεν δεον κατα την συζητησιν
των διαφόρων κονδυλιων του προυπο-
λογισμου, και ίδια των κονδυλιων των
δημοσιων έργων και της παιδειας, να
εκφράσωσι την ευχην, ην συμεριζε-
ται σύμπασα ή νησος, όπως εν τω προ-
υπολογισμω του προσεχουσ ετους τε-
θωσι πολυ σπουδαιότερα κονδύλια. Δέ-

ον επίσης να υποδείξωσιν ότι είνε ανάγκη να γίνη πρόνοια περί επαρκούς μισθοδοσίας Ικανών τινων υπαλλήλων εν τῷ κτηματολογικῷ γραφεῖω, ἵνα ἐλαττωθῆ τὸ ἐν αὐτῷ ὑπάρχον χάος καὶ ἵνα προοδεύσῃ ὀλίγον ἢ ἄκρως χωλαίνουσα ἐργασία ἐν τῷ ρηθέντι γραφεῖω. Νομίζομεν επίσης ἡμέτερόν καθήκον νὰ ὑπενθυμίσωμεν τοὺς ἡμετέρους βουλευτάς περὶ τῆς ἐκθέσεως τῆς διὰ τὸ κτηματολογικὸν γραφεῖον συσταθείσης ἐπιτροπῆς καὶ περὶ τῶν ὑποδειχθέντων μέτρων πρὸς τακτοποίησιν αὐτοῦ, ἀτινα δέον νὰ ζητήσωσιν ἔπως τεθῶσιν ἐν ἐνεργείᾳ, ἔπως λείψωσι τὰ κατὰ τοῦ γραφείου τούτου δίκαια παράπονα τοῦ λαοῦ καὶ ὅπως ὑφίστανται μικροτέρας δυσκολίας καὶ ὀλιγώτερα βάσανα οἱ ἔχοντες ἐργασίαν τινὰ νὰ διεκπεραιώσωσιν ἐν τῷ γραφεῖω τούτῳ. Δέον επίσης νὰ γείνη μνεία καὶ περὶ τοῦ ἀδικήματος, ὅπερ προσγίγνεται εἰς τοὺς ἀτυχεῖς ἰθαγενεῖς υπαλλήλους διὰ τῆς δολως ἀνεπαρκούς μισθοδοσίας τῶν. Οἱ εἰσπράκτορες, οἵτινες οἰδοῦσι 500 λιρῶν ἐγγύησιν, καταβάλλοντες, κύριος οἶδε, ποίαν ἀμοιβὴν εἰς τοὺς ἐγγυητάς, τρέφοντες ἵππον, περιερχόμενοι νυχθημερόν τὰ διάφορα χωρία καὶ συνεπῶς ὑφιστάμενοι διπλῆν δαπάνην—τὴν ἰδίαν ἀνὰ τὴν περιοδείαν καὶ τὴν κατ' οἶκον τῆς οἰκογενείας—τὰ θύματα ταῦτα τῆς γλισχρότητος τῆς κυβερνήσεως καὶ τῆς κακῶς ἐννοουμένης οἰκονομίας καὶ λαμβάνουσι μισθὸν $4\frac{1}{2}$ λιρῶν κατὰ μῆνα. Ἔτεροι ἰθαγενεῖς, οἱ δασονομικοὶ υπαλλήλοι, οἱ κωμοδῆκαι καὶ ἄλλοι ἐκπληροῦντες καθήκοντα, ἀτινα ἂν ἐξεπλήρου ἄγγλος θὰ ἐλάμβανεν εἰκοσάδα λιρῶν κατὰ μῆνα, λαμβάνουσιν εὐτελέστατον μισθόν. Νέοι κύπριοι ὑπηρετοῦντες ἀπὸ πολλῶν ἐτῶν τὴν κυβέρνησιν τῆς Ἀνάσσης ἐν Κύπρῳ λαμβάνουσι μισθὸν 5—8 λιρῶν κατὰ μῆνα, ἐνῷ ἐὰν Ἀγγλοὶ κατεῖχον τὰς θέσεις ταύτας θὰ ἐλάμβανον τοῦλάχιστον τριακοντάλιρον μισθόν. Δὲν ἐπιθυμοῦμεν τὴν σπατάλην τοῦ δημοσίου χρημάτων, ἀλλὰ φρονοῦμεν ὅτι εἶνε δίκαιον, ἵνα ἕκαστος ἀμειβεται ἀναλόγως τῆς ἐργασίας καὶ ἱκανότητός του, τοσοῦτο δὲ δυστυχῶς δὲν συμβαίνει ἐν Κύπρῳ καὶ μεγίστη ἀπογοήτεσις καὶ ἀποθάρρυνσις κατέχει τοὺς ἰθαγενεῖς υπαλλήλους, οἵτινες οὐδεμίαν προαγωγὴν ἢ αὐξήσιν μισθοῦ λαμβάνουσι.

Μετ' εὐχαριστήσεως παρατηροῦμεν ὅτι ἡ κυβέρνησις προτίθεται νὰ καθυποβάλλῃ νομοσχέδιον περὶ διαθέσεως περιουσίας διὰ διαθέκης, δὲν ἀμφιβάλλομεν δὲ ὅτι τὸ σπουδαιότατον καὶ ἀναγκαϊότατον τοῦτο νομοθέτημα θὰ τύχῃ τῆς συντόνου προσοχῆς καὶ μελέτης τοῦ συμβουλίου.

Περὶ τῶν λοιπῶν νομοσχεδίων, ἀτι-

ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ COOP 2002

ΕΦΗΜ. Φωνὴ τῆς ΗΜΕΡ. 24/8 Μαρτίου
Κύπρου 1893

να τεθῆσονται κατὰ τὴν παρούσαν
σύνοδον τοῦ νομοθετικοῦ συμβουλίου,
ὅα γραψώμεν ἅμα λάβωμεν αὐτὰ καὶ
τὰ μελετήσωμεν, δὲν δυνάμεθα δὲ να
μὴ ἐκφράσωμεν καὶ πάλιν τὴν λύπην
μας ἐπὶ τῇ βραδύτητι τῆς δημοσιεύσε-
ως τῶν διαφόρων νομοσχεδίων τῶν κα-
τατεθησομένων κατὰ τὴν παρούσαν
σύνοδον, ἅτινα οὔτε ὁ λαός, οὔτε ὁ τύ-
πος, οὔτε οἱ βουλευταὶ ἔσχον τὸν ἀ-
παιτούμενον χρόνον να μελετήσωσι.
Τὸ τοιοῦτον θεωροῦμεν ὡς τὰ μέγιστα
παραβλάπτου τὰ συμφέροντα τοῦ τό-
που καὶ ἐκφράζομεν τὴν ἐλπίδα, ὅτι
δὲν ὀά δοθῇ ἀφορμὴ ἡμῖν να ἀναγράψω-
μεν καὶ κατὰ τὸ προσεχὲς ἔτος τοιαῦ-
τα σφάλματα, κατὰ τὴν γνώμην ἡμῶν
ὅλως ἀσύγνωστα.

Τελευταῖον τις τὰς παρατηρήσεις ἡ-
μῶν ἐπὶ τοῦ ἐναρκτηρίου λόγου τῆς
Α. Ε. τοῦ Μ. Ἀρμοστοῦ, θεωροῦμεν
καθῆκον να εὐχαριστήσωμεν τὴν Α.
Ἐξοχότητα, διότι δὲν ἀρνείται ὅτι τὰ
Μετσηλίσια Ἰδάρῃ ἀποκόπτουσι τὸν
εἶνον εἰς τιμὴν ἀνωτέραν τῆς ἀγορᾶς
καὶ παραδέχεται τὴν σπουδαιότητα τῶν
ἀρδευτικῶν ἔργων, τὴν ἀνικανότητα
τῆς ἀστυνομίας να παλαίῃ πρὸς τὰ
ἐγκλήματα, τὴν ἔλλειψιν γεφυρῶν καὶ
ὁδῶν καὶ τὴν ἀνάγκην τῆς ὑποστηρίξε-
ως τῆς παιδείας. Ταῦτα πάντα εἶνε
βεβαίως πολὺ προτιμότερα τῆς ροδίνης
ἐκθέσεως τοῦ προκατόχου του καὶ δι-
δουσιν ἡμῖν τὴν ἐλπίδα, ὅτι ὁ νῦν ἀνώ-
τατος τῆς νήσου ἄρχων, κατανοῶν τὰς
διαφόρους ἀνάγκας τῆς νήσου, θέλει
πράγματι ἐργασθῆ, ὡς διαβεβαίωσι ἡμᾶς,
ὑπὲρ τῆς προαγωγῆς τῆς εὐημερίας
τῆς χώρας καὶ ὑπὲρ τῆς εὐδαιμονίας
τῶν κατοίκων. Εὐχόμεθα τοῦτο ἀπὸ
καρδίας καὶ εὐχερῶς ἐλπίζομεν ὅτι ὁ
σὶρ Οὐώλτερ Σένδαλ θέλει ἐργασθῆ ὑ-
πὲρ τῆς εὐημερίας τοῦ λαοῦ, ὅστις
πολλὰ παρ' αὐτοῦ ἀναμένει.]